

Apríl: Uzdravenie vzťahov so súrodencami (Ježiš ako náš brat)

Omšový formulár "Za zmierenie".

II. eucharistická modlitba za zmierenie.

1. Cieľ katechézy:

- vykresliť Ježiša ako nášho brata, a ukázať ako On prežíva tento vzťah k nám.
- následne to aplikovať na pozemských súrodencov a vykresliť zlyhania v tejto oblasti.
- potom v adorácii prejsť všetkými tými zlyhaniami cez modlitbu odpustenia konkrétnym súrodencom menovite.
- na záver vzývať Ježišovu lásku, ktorý nás nazýva svojimi bratmi, lebo táto láska nás uzdravuje a dopĺňa to, čo nám chýbalo v súrodeneckej láske.

2. Homília:

Milí **bratia a sestry** (prečítať dôrazne),

toľkokrát sme už toto oslovenie počuli, a predsa, ako ťažko je nám niekedy v našich vzťahoch, aj súrodeneckých, žiť ako bratia a sestry.

Vítam vás na ďalšom Večery milosrdenstva, kedy chceme ponoriť naše srdcia do Božieho milosrdenstva a nechať ho pretekať do našich životov, a teraz zvlášť ďalej, do životov našich súrodencov, bratov a sestier. Dnes chceme ponoriť naše srdcia do lásky Ježiša, ktorý sa stáva našim bratom, a lepšie, on nás robí svojimi bratmi a sestrami. On je skutočne obrazom pravého bratstva, ktoré nikdy nezlyháva a nezraňuje. On ide, a kladie svoj život za nás, Ježiš, náš brat. V ňom je nádherný a plný obraz bratstva, ktorý dopĺňa vzťahy, ktoré sú v rodine. Áno, Boh nás urobil súčasťou svojej rodiny a krása rodiny je v tom, že rodinu si síce nevyberáme, ale ani ona si nevyberá nás. Súčasťou rodiny sa stávame, teda jej súčasťou skrátka sme. Je to **neoddeliteľná súčasť našej identity**. Rodina je naším koreňom. Tak ako strom si nevyberá svoje korene, nedá sa oddeliť od koreňa, tak ani my sa nemôžeme oddeliť od svojej rodiny. A v tom je práve tá krása istoty prijatia. Nemusím sa snažiť byť súčasťou rodiny, jednoducho som sa stal súčasťou rodiny a nemusím sa snažiť o jej priazeň. A tá dobrá správa, ktorá zaznieva dnes je, že som súčasťou Božej rodiny. Mám Otca, prežívam jeho lásku otcovskú a materinskú, a Ježiš je mojím bratom, a tak zažívam plnosť vzťahov.

Podme sa pozrieť do hĺbky vzťahu, ktorý je témou dnešného večera, že Ježiš je mojím bratom. V prvom rade je bratom, ktorý **kladie svoj život za nás**. Kladie svoj život, aby nás získal a vytrhol z moci zla. Bojuje so zlom, ako ten dobrý pastier (na jednom obraze), ktorý v doline bojuje s vlkami, aby sa ovce na kopcoch mohli pokojne pásť. Je to obraz staršieho brata, ktorý sa stará o mladšieho, **ochraňuje** ho a bojuje za neho. Možno ste zažili vo svojom živote, ako deti, keď vám nejaký kamarát, spolužiak, možno niekto starší v škole chcel ubližovať, a vy ste mohli zavolať svojho staršieho brata, ktorý vás ochránil. Presne toto robí Ježiš: je našim starším bratom, ktorý nás ochraňuje a bojuje za nás. No koľkokrát mnohí z vás v ľudskej rodine zažili presný opak. Starší brat či sestra nebojovali za nás, nechránili nás, ale naopak, bojovali proti nám. Možno sami sa báli a prežívali strach, že prídu o lásku, ktorú im dávajú rodičia, a preto nebojovali za nás, ale proti nám. A tak sme zažívali odmietnutie, fyzické konflikty, hádky, niekedy až teror. Potrebujeme súrodencom odpustiť, ak nás takto zraňovali.

Ježiš, keď nás robí bratmi a sestrami, robí nás synmi a dcérami svojho Otca. Delí sa o svoje synovstvo, neprežíva rivalitu, nežiarli. Práve preto, že z hĺbky svojho srdca túži **podeliť sa s láskou svojho Otca**, túži nám ju dať zažiť. Túži nám ukázať, aký je Otec, ako veľmi miluje. Nebojuje proti nám. On sa nebojí o lásku Otca, žeby ju kvôli nám stratil. Ježiš ide ešte ďalej: dáva nám lásku Otca zažiť! Viera nás učí, že v krste sme sa stali nielen synmi a dcérami Nebeského Otca, ale aj bratmi a sestrami božského brata - Ježiša Krista. Je to on, o ktorom v Liste Hebrejom čítame, že sa nehanbí volať nás bratmi, keď hovorí: *„Tvoje meno zvestujem svojim bratom a uprostred zhromaždenia budem ťa velebiť“* (porov. Hebr. 2, 11). Ježiš aj dnes prichádza, aby nám „zvestoval Božie meno“ — zjavil nám jeho lásku a pomohol nám spoznať, že v ňom sme sa stali synmi a dcérami toho istého Nebeského Otca, a preto sme si bratmi a sestrami v tom najplnšom slova zmysle.

Niekedy však nášmu prežívaniu súrodeneckej lásky bráni to, čo sme počuli v dnešnom prvom čítaní z knihy Genézis: *„Izrael miloval Jozefa viac ako všetkých svojich synov, lebo sa mu narodil v starobe, a dal mu urobiť dlhú tuniku. Keď jeho bratia videli, že ho má otec radšej ako všetkých ostatných synov, začali ho nenávidieť a nevedeli sa s ním prívetivo rozprávať.“* Do idylického vzťahu 12 Izraelových synov vstupuje porovnávanie a závisť, ktoré potom plodia nenávisť a nenávisť nakoniec vedie takmer k vražde. Ako v ozvene tu zaznieva podobná situácia z knihy Genézis, keď Kain žiarli na svojho brata a jeho žiarlivosť ho dovedie k tomu, že svojho brata skutočne zabije.

Jednou z oblastí, v ktorej sme mohli byť zranení, je vzťah rodičov k nám, resp. k našim súrodencom a z toho vyplývajúce **porovnávanie**. Božie slovo nás učí, že Boh miluje všetkých rovnako (a všetkých najviac) a nerobí medzi nami rozdiely. V praxi sa však veľaokrát stretáme s tým, že rodičia rozdiely robia a tak vyprovokujú medzi súrodencami porovnávanie. Porovnávanie vedie k závisť, závisť k nenávisti a nenávisť môže viesť až k

vražde (minimálne v srdci, keď brata alebo sestru „zavraždím“ tým, že ich nenávidím). Tá nenávisť sa paradoxne neobráti voči rodičom, ktorí robia rozdiely medzi svojimi deťmi, ale práve voči súrodencovi, ktorý je rodičmi privilegovaný. Nespravodlivosť, ktorej sa nám mohlo dostať zo strany rodičov a súrodencov môže spôsobovať veľké zranenia, ktoré nás spútavajú na celý život. Jedným z takých situácií môže aj byť, keď som musel nespravodlivo znášať krivdu za svojich súrodencov alebo som bol nimi vyprovokovaný, ale trest som dostal len ja. Je to veľmi zraňujúce. Boh Ti dnes hovorí, že si jeho milovaným synom/dcérkou tak, ako každé z jeho detí. A že máš v jeho očiach rovnakú hodnotu, ako ktorýkoľvek z Tvojich bratov a sestier. Nemusíš sa teda porovnávať, ani trpieť komplexom menejcennosti. Boh Ťa má rád ako všetky svoje deti. A toto je paradox, že je to chyba rodičov, ale prežívame to ako prekážku vo vzťahu k súrodencom. Potrebujeme to teda odpúšťať bratom a sestrám.

Ďalším zranením, ktoré vo svojich súrodeneckých vzťahoch veľakrát zažívame, je **rivalita**. Rivalita je zdravá, keď nás učí pracovať na sebe a zdokonaľovať sa. Nezdravou sa stáva, keď sa mení na boj o priazeň niekoho - či je to rodič, učiteľ, kňaz, akákoľvek iná autorita, kamarát alebo niekto z blízkej či vzdialenej rodiny. Boh nás povolal k láske a chce, aby sme sa tešili z úspechu našich súrodencov, ako keby boli naše vlastné.

Božie slovo nás učí, že v Ježišovi sa stávame nielen synmi a dcérami nebeského Otca, ale dokonca aj jeho **dedičmi**. Ježiš, ktorý je jediným synom Otca a všetko mu patrí, lebo je jediným dedičom túži sa s nami o svoje dedičstvo podeliť. Všetko, čo má Otec je zrazu aj naše. Ježiš to robí rád a s láskou, jeho srdce bije pre to, aby sme mali podiel na jeho dedičstve, na dedičstve Otca. Taká je jeho láska. V Kristovi sme dedičmi. On je dobrý brat, ktorý túži po spoločenstve s nami, túži, aby sme boli súčasťou jeho rodiny a mali účasť na láske jeho Otca. A myslí to tak vážne – až do takej miery – že láska jeho Otca sa stáva naším dedičstvom, delí sa s nami o dedičstvo, delí sa s nami o všetko, čo má. Mohol si všetko nechať pre seba, ale on sa s nami delí, prijíma nás bezpodmienečne.

Koľkokrát ľudskej rodine najviac ublíži práve dedičské konanie. Koľkokrát sa nevie podeliť brat s bratom. Je to tak jednoduché, učili sme sa to na základnej škole: ak sú dvaja súrodenci, stačí vedieť deliť dvoma, ak sú traja tak tromi, ak štyria tak štyrmi a tak ďalej. Prečo to nevieme? Lebo tá naša súrodenecká láska je ranená hriechom, lakomstvom, sebeckom. Aj Pán Ježiš hovorí človeku, ktorý ho prosil: „Učiteľ, povedz môjmu bratovi, aby sa so mnou podelil o dedičstvo.“ „Človeče, kto ma ustanovil za sudcu alebo rozdeľovača medzi vami?“ A ostatným hovorí: „Dajte si pozor a chráňte sa všetkej chamtivosti! Lebo aj keď má človek hojnosť všetkého, jeho život nezávisí od toho, čo má“ (Lk 12, 13-15). Koľkokrát sa súrodenci nerozprávajú celé roky kvôli brázde poľa, kvôli časti domu. Aké je to bolestné, keď brat či sestra je predsa viac ako brázda poľa! Náplňou aj tohto jubilejného roka je usporiadanie týchto vzťahov. Tak ako otec biskup vo svojom pastierskom liste vyzýval na začiatku jubilejného roka, aj my

chceme teraz vyzvať každého z vás: zmierte sa so svojimi bratmi a sestrami! Možno neviete dať majetkové veci hneď na poriadok, ale môžete sa zmieriť s bratmi a sestrami.

Brat či sestra je zároveň aj naším **prvým priateľom**. Prvý, s kým sa ako deti začíname hrať, sú naši bratia a sestry. Už od detstva vytvárame s nimi prvé spoločenstvo pri hre a pri prvých dobrodružstvách. Spolu objavujeme a poznávame tento svet. No veľakrát nemusia byť naši súrodenci našimi prvými priateľmi. Preto ani súrodenecké vzťahy nie sú ochránené od mnohých zranení. Veľakrát práve tí, ktorí mali byť pre nás tými najbližšími, ako sú práve súrodenci, sú tými, ktorí nám môžu veľmi ublížiť, už aj v detstve. Veľmi bolestné sú situácie, kedy sme zo strany súrodencov zažili ponižovanie, výsmech, urážky, dokonca aj na verejnosti. Alebo keď nás odmietali, a dávali nám to najavo, či nás mohli doslova až nenávidieť, z rôznych príčin, a správali sa k nám odmerane alebo nám aj fyzicky či psychicky ubližovali. Veľkým zranením je aj súrodenecká šikana.

Postoj súrodencov a ich pohľad na nás, či ich prijatie, sa nás vnútorne veľmi dotýka a buduje naše vlastné vnímanie svojej hodnoty. Veľmi nás mohlo zraňovať a ponižovať, ak naši súrodenci zle hovorili o nás pred druhými, svojimi či našimi kamarátmi, ak nás neprijímali do partie, odstrkovali nás, vysmiali nás a nepochopili nás. Sú niektoré momenty, kedy sme čakali pochopenie viac od súrodencov, než možno od rodičov, no namiesto pochopenia, sa nám dostalo sklamaní, prezradenia nášho tajomstva či rovno nezáujmu. My sami sme to mohli tak prežívať, že vďaka súrodencom sme nemohli mať to, čo sme chceli alebo sme museli „zdediť“ už opotrebované veci po staršom súrodencovi, čo mohlo v nás spôsobovať hanbu, hoc to rodičia mysleli dobre a veľakrát nemali na výber. No my sme to tak nevnímali a mohlo nás to zraňovať a ponižovať. Doteraz si možno niekto nesie pocit, že je až ten druhý, že mu nebolo dopriate a pod. Potrebujeme si to priznať a odpustiť zo srdca.

Naši súrodenci nás mohli aj nasmerovať na nesprávne veci, otvoriť nás hriechu a zlu, či okultizmu, cez rôzne hry, pokusenia, situácie, čo nás mohlo veľmi zraniť, aj v sexuálnej či duchovnej oblasti. Všetky tieto bolesti, spôsobené konkrétnymi situáciami či v detstve, v mladosti, alebo aj v dospelosti, je potrebné odpustiť a dať Ježišovi do rúk.

Ježiš ako náš brat nás miluje takou láskou, ktorá nás sprevádza dobrodružstvami, ako taký „starší brat“. Chce byť takýmto bratom, ktorý nás sprevádza v živote a je pri nás, keď poznávame tento život a prekonávame jeho ťažkosti. Ako starší brat, ktorý prešiel týmto životom, jeho výzvami a nástrahami, ide pred nami, aby nás učil ako čeliť aj náročným výzvam tohto života.

Súrodenci sú predĺžením otcovskej a materinskej lásky. Pretože aj v živote, keď zomrie otec či mama, tak stále máme rodinu: bratov a sestry. Oni sú predĺžením lásky otca a mamy. Ak sa rodičia pominú, stále máme bratov a sestry, a majú nám byť oporou po celý život. Ježiš je predĺžením a zjavením Otcovej lásky, lebo Ježišovu lásku zažívame vždy

v jednote s Otcovou láskou V Ježišovi ako bratovi, vždy nachádzame prameň otcovskej lásky a preto nie sme siroty, ak sme aj stratili pozemských rodičov. Ak aj dospelý človek zažíva potrebu otcovskej lásky, hoc by už aj bol stratil pozemských rodičov, stále môže ponoriť svoje srdce do otcovskej lásky nebeského Otca – skrze Ježiša – a tak viac neprežíva, že je sirota a opustený, lebo vždy, keď jeho srdce volá po láske a obráti sa na Ježiša, láska Boha Otca ho naplní.

Drahí bratia a sestry, Ježiš nás učí žiť lásku medzi sebou ako Božie deti, pretože sme Božie deti, Boží synovia a dcéry. Láska, ktorou nás Otec miluje, nás uzdravuje a učí nás odpúšťať zranenia v našich vzťahoch so svojimi bratmi a sestrami. A tak vás pozývam, aby – ak ste zažili vo vzťahoch so svojimi bratmi a sestrami tvrdosť, hrubosť, fyzické násilie, ponižovanie, odmietnutie, krivdu (napr. pri dedičskom konaní) alebo uprednostňovanie či porovnávanie zo strany rodičov – aby ste svojim súrodencom odpustili.

3. Adorácia:

Vyloženie Najsvätejšej sviatosti: Pieseň.

Drahý Ježišu, ďakujeme ti, že sme sa skrze teba stali synmi a dcérami nebeského Otca, že si nás urobil tvojimi bratmi a sestrami a že si nás prijal do svojej rodiny. Chválime Ťa, lebo si nás miloval až tak, že si sa stal jedným z nás, prijal si ľudské telo a položil si za nás svoj život, čím si nás prijal za svojich bratov a sestry. Chválime Ťa, že nás dnes učíš žiť lásku medzi sebou. Teraz ti predkladáme svojich bratov a sestry, naše súrodenecké vzťahy, aby si ich prežiaril svetlom svojej pravdy a skrze svojho Ducha Svätého nám ukázal každé zranenie, sklamanie či nepravosť, ktorú sme od svojich bratov a sestier zažili, alebo ktorou sme my sami našich bratov a sestry zranili. Chceme vzývať tvojho Svätého Ducha, aby nám dal poznať pravdu o našich vzťahoch a aby nám ich pomohol uzdraviť.

Pieseň (k Duchu Svätému)

V krste sme sa stali nielen synmi a dcérami Nebeského Otca, ale aj bratmi a sestrami Ježiša Krista. Je to on, kto dnes stojí pred nami s natiahnutou rukou a prosí o odpustenie a zmierenie medzi nami a našimi súrodencami. Drahí bratia a sestry, v čomkoľvek z toho, čo budeme hovoriť, sa nájdete, vyslovte aspoň šeptom slová odpustenia a opakujte spolu so mnou.

Ak si zažíval hrubosť a násilie:

Drahý Ježišu, v tvojom mene odpúšťam svojim bratom a sestram každú hrubosť, každé fyzické násilie, každé odmietnutie, každý nezájem, ktorý som od nich zažíval.

Ak si bol predmetom uprednostňovania a porovnávania:

Drahý Ježišu, v tvojom mene odpúšťam svojim bratom a sestram každé uprednostňovanie a porovnávanie, krivdu a nespravodlivosť, ktoré som zažíval vo vzťahu k nim zvlášť zo strany rodičov, ale aj ostatnej rodiny, učiteľov, kňazov alebo vychovávateľov a ktoré narušilo naše súrodenecké vzťahy a prinieslo do nich zranenia, rivalitu a súperenie o lásku a pozornosť.

Ak si zažil krivdu v majetkových záležitostiach:

Drahý Ježišu, v tvojom mene odpúšťam svojim bratom a sestram každú nepravosť, ktorú som zažil pri majetkových záležitostiach, a zvlášť v dedičskom konaní. Aj keď už krivdu neviem napraviť, predsa odpúšťam svojim bratom a sestram, a znova sa rozhodujem žiť lásku a prijatie, a to aj napriek tejto krivde. Ak som ja okradol svojich súrodencov, rozhodujem sa vrátiť, čo som si neprávom zobral.

Ak si zažíval odcudzenie alebo odlúčenie:

Drahý Ježišu, v tvojom mene odpúšťam svojim bratom a sestram každé odcudzenie a odlúčenie, nezáujem alebo akékoľvek odmietnutie (možno aj v staršom veku), ktoré nastali v dôsledku rôznych skutočností, ako sú napr. odchod z rodičovského domu, založenie si vlastnej rodiny, odcudzenie sa, alebo aj každý nesprávny postoj pod vplyvom švagrov či švagrín či iných rodinných príslušníkov.

Ak si zažil zranenie v duchovnej alebo sexuálnej oblasti:

Drahý Ježišu, v tvojom mene odpúšťam svojim bratom a sestram, každé navádzanie na hriech a zlo, okultizmus, každé zranenie v sexuálnej oblasti kvôli nesprávnym detským hrám či inému nesprávnemu prežívaniu sexuality v rodine a v našich vzťahoch. Prosím, aby si nám navrátil prvotnú nevinnosť a čistotu a do hĺbky uzdravil všetky naše vzťahy.

Ak sú veci, ktorými Ťa ešte tvoji súrodenci zranili a neboli tu spomenuté, tak teraz vo chvíľke ticha sám odpúšťaj svojmu bratovi či sestre.

Pieseň (s témou uzdravenia – Už viac nie som strachu otrokom.)

Žehnanie bratom a sestram

Drahý Ježišu, teraz ti chcem ďakovať za mojich bratov a sestry, za spoločné detstvo, za spoločné zážitky, za všetko krásne, čo sme spolu prežili, za každú pomoc, blízkosť a prijatie, a zvlášť za pomoc v ťažkých životných situáciách. Ďakujem za to, že si mi dal rodinu, že nežijem ako sirota. Pane Ježišu, prosím Ťa o požehnanie pre svojich bratov a sestry. Prosím, požehnaj ich zdravie, požehnaj im dlhý život, požehnaj ich manželstvá, deti a vzťahy, ktoré prežívajú v rodine, v školách či na pracoviskách, požehnaj ich finančnú situáciu, no najviac Ťa prosím: **daj, aby poznali Teba**, jediné a pravé dobro. Daj im milosť obrátenia, aby dosiahli spásu, aby sme sa raz mohli radovať spolu v nebi a spoločne prežívali večnosť pri našom nebeskom Otcovi. Teraz aj prostredníctvom tejto piesne chcem zvolávať požehnanie na svojich bratov a sestry.

Pieseň (s témou požehnania)

Modlitba

Ďakujem ti, Pane Ježišu, že som tvojím bratom/sestrou. Ďakujem ti, že ma učíš žiť tento vzťah lásky s tebou, aby som vedel vzťah súrodeneckej lásky prežívať aj so svojimi bratmi a sestrami. Ďakujem ti, že si dnes vstúpil do našich vzťahov a že ich uzdravuješ. Prosím, požehnaj ma, aby som lásku, ktorú som dnes prijal, vedel dávať svojim bratom a sestrám. Aby som vedel skrze túto lásku svedčiť o tebe. Tebe nech je sláva a chvála na veky vekov. Amen.

Záver adorácie: na úmysel Svätého Otca, Tantum ergo, eucharistické požehnanie

Pane Ježišu, vo vznešenej Oltárnej sviatosti zanechal si nám pamiatku svojho umučenia a zmŕtvychvstania; prosíme Ťa, pomáhaj nám uctievať tajomstvo tvojho tela a krvi s takou vierou a láskou, aby sme vždy pociťovali účinky tvojho vykupiteľského diela. Lebo Ty žiješ a kraľuješ na veky vekov. Amen.